

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o P 138499 23 Gž
Brčko, 29.05.2024. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u vijeću sastavljenom od sudija Drpljanin Šejle kao predsjednika vijeća, Lučić Vuka i Klaić Ilje, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužioca S.U. iz B., zastupane po punomoćniku Trivunović Cvijetinu, advokatu iz Brčkog, protiv tuženog JP „Putevi Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt Bosne i Hercegovine, zastupanog po punomoćniku Lukić Radetu, advokatu iz Brčkog i umješača na strani tuženog „Brčko gas osiguranje“ d.d. Brčko, zastupanog po D.Đ., zaposleniku umješača, radi naknade štete, v. sp. 5.596,92 KM, odlučujući o žalbi tužioca izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o P 138499 21 P od 18.04.2023. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 29.05.2024. godine, donio je slijedeću

P R E S U D U

Žalba tužioca se ODBIJA i presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o P 138499 21 P od 18.04.2023. godine, POTVRĐUJE u stavu prvom i stavu drugom izreke.

Zahtjev tuženog za naknadu troškova postupka na ime sastava odgovora na žalbu se ODBIJA.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o P 138499 21 P od 18.04.2023. godine, odlučeno je na slijedeći način:

„ODBIJA SE tužbeni zahtjev tužioca kojim je traženo da sud obaveže tuženog JP „Putevi Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH da tužiocu S.U. na ime naknade materijalne štete na vozilu, nastale u saobraćajnoj nezgodi dana 12.06.2020.godine, isplati iznos od 5.596,92 KM sa zakonskom zateznom kamatom od dana nastanka štete, pa do konačne isplate, kao i da tužiocu nadoknadi iznos od 5,00 KM na ime takse na službenu zabilješku, iznos od 23,40 KM na ime takse na zapisnik o uviđaju saobraćajne nezgode, te iznos od 150,00 KM na ime troška angažovanja stručnog lica, te da tužiocu nadoknadi troškove parničnog postupka, sve to u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

OBAVEZUJE SE tužilac da tuženom JP "Putevi Brčko" d.o.o. Brčko nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.260,00 KM, sve u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude.

ODBIJA SE zahtjev umješaća za naknadu troškova postupka.“

Navedenu presudu, u dijelu kojim je odbijen tužbeni zahtjev tužioca (stav prvi izreke prvostepene presude) i u odluci o troškovima postupka (stav drugi izreke), blagovremenom žalbom pobija tužilac zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da ovaj sud žalbu uvaži i pobijanu presudu preinači „i sam donese odluku u ovoj pravnoj stvari“ ili da pobijanu presudu ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak. Troškove na ime sastava žalbe sa uračunatim PDV-om od 17 % u ukupnom iznosu od 421,20 KM i taksu na žalbu po odluci suda je tražio.

U odgovoru na žalbu tužioca, tuženi pobija istaknute žalbene razloge i navode i predlaže ovom sudu da žalbu odbije kao neosnovanu i prvostepenu presudu potvrdi, te obaveže tužioca da mu nadoknadi trošak na ime nagrade za sastav odgovora na žalbu u iznosu od 450,00 KM.

Nakon što je prvostepenu presudu ispitao u smislu odredbe člana 341. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, br. 28/18 i 6/21 - u daljem tekstu Zakon o parničnom postupku), ovaj sud je odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Predmet raspravljanja i odlučivanja u ovoj parnici je tužbeni zahtjev za naknadu štete (bliže određen u izreci prvostepene presude), kojim tužilac traži odštetu od tuženog, jer je u saobraćajnoj nezgodi koja se dogodila tako što je na lokalnom putu Omerbegovača - Brod, koji je prekinut zbog izgradnje zaobilaznice, B.U. upravljajući p.m.v. „Škoda Octavia“, reg. oznaka ..., u vlasništvu tužioca, u večernjim satima sletjela u kanal uslijed nepostojanja saobraćajnih znakova koji bi je upozorili na tu opasnost, radi čega je u konačnom pretrpjela materijalnu štetu na navedenom vozilu i imala trošak koji se odnosi na službenu zabilješku, taksu na zapisnik o saobraćajnoj nezgodi i angažovanje stručnog lica radi sačinjavanja nalaza i mišljenja na okolnosti utvrđivanja uzroka i visine štete na vozilu.

Postavljenom tuženom zahtjevu tuženi je iskazao protivljenje prvo, prigovorom nedostatka pasivne legitimacije navodeći da je zaključio polisu osiguranja imovine broj 026559 sa osiguravajućom kućom „Brčko Gas osiguranje“ d.d. Brčko, koja pokriva period od 08.05.2020. godine do 08.05.2021. godine, kojom se osigurao od odgovornosti iz djelatnosti i za ovaj vid naknade štete koji tužilac potražuje, te da postavljanje novih znakova spada u tehničku regulaciju saobraćaja, a ti poslovi su u nadležnosti Odjeljenja za javne poslove Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, shodno odredbama člana 15a Zakona o putevima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, a potom navodima da nema dokaza da na mjestu nezgode nisu bili postavljeni saobraćajni znaci koji upozoravaju na

opasnost, odnosno na ograničenje brzine, da je za nastanak saobraćajne nezgode odgovorna isključivo B.U. jer nije prilagodila brzinu kretanja vozila uslovima i stanju puta, radi čega joj je i uručen prekršajni nalog i da vještak saobraćajne struke nije mogao kao relevantan uzeti iskaz vještaka Karanović Đorđa, jer isti nije određen od strane suda da vještači u ovom postupku.

Umještač se pridružio osporavanju tužbenog zahtjeva navodeći da je za nastanak saobraćajne nezgode odgovorna B.U. jer se kretala neprilagođenom brzinom, da tužilac nije dokazala nepostojanje saobraćajne signalizacije, te da je Pravilnikom o saobraćajnim znakovima i signalizaciji na putevima, načinu obilježavanja radova i prepreka na putevima i znakovima koji učesnicima u saobraćaju daje ovlašteno lice propisano da se saobraćajni znakovi, signalizacija i oprema na putevima postavljaju na osnovu saobraćajnog projekta, koji je u nadležnosti Odjeljenja za javne poslove Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Na osnovu provedenih dokaza tokom postupka, prvostepeni sud je utvrdio slijedeće odlučne činjenice:

da su službena lica saobraćajne policije, S.B. i M.M2, dana 12.06.2020. godine upućeni od strane šefa smjene u mjesto Brod, gdje su u desnom kanalu pored lokalnog puta Omerbegovača - Brod pored obilaznice zatekli p.m.v „Škoda Octavia“, reg. oznaka broj ..., vlasništvo tužioca, kojim je upravljala B.U., krećući se iz pravca Omerbegovače prema Brodu, a po dolasku u mjesto Brod pored obilaznice nije uspjela blagovremeno smanjiti brzinu kretanja vozila i tom prilikom je sletjela u kanal;

da su na vozilu tužioca, uslijed predmetne nezgode od 12.06.2020. godine, utvrđena oštećenja i da su u zapisniku o utvrđivanju oštećenja na vozilu sačinjenom od strane „Sarajevo osiguranje“ d.d, podružnica Brčko, pod brojem od 1 do 43 nabrojani dijelovi za zamjenu, a pod brojem od 1 do 7 dijelovi za popravku vozila;

da je B.U.

izdat prekršajni nalog zbog neprilagođene brzine koji je ona potpisala prihvatajući prekršajnu odgovornost;

da na mjestu saobraćajne nezgode nije bilo saobraćajnih znakova o ograničenju brzine;

da je (prema nalazu i mišljenju vještaka saobraćajne struke) ograničenje brzine kretanja na mjestu nezgode određeno opštim ograničenjem brzine van naselja i iznosi 80 km/h, da je brzina kretanja vozila prije slijetanja je bila oko 49,10 km/h, da je vozač na uočenu opasnost počela reagovati oko 23,64 m prije slijetanja, a kočiti na oko 10 m prije slijetanja, da je zaustavni put vozila pri utvrđenoj brzini kretanja oko 31,42 m, pa vozač nije imala prostornih mogućnosti da forsiranim kočenjem izbjegne slijetanje sa kolovoza u datim okolnostima, a da bi uspjela zaustaviti svoje vozilo prije mjesta slijetanja van kolovoza morala se u momentu početka reagovanja kretati brzinom do 41,11 km/h, da je s obzirom na to

da je izgradnjom obilaznice i fizičkog prekida puta došlo do značajne promjene karakteristika puta, predmetno mjesto trebalo biti obilježeno posebnom saobraćajnom signalizacijom, kako bi se vozači upoznali sa opasnosti, da se opasnost mogla uočiti na oko 20 do 25 m jer je došlo do prekida puta i jer je u pitanju teže uočljivo mjesto, da je znak koji se sada nalazi na licu mjesta proizveden 2021. godine i postavljen nakon predmetne saobraćajne nezgode;

i da je (prema nalazu i mišljenju vještaka mašinske struke) na vozilu tužioca nastupila totalna šteta u iznosu od 5.596,92 KM sa PDV-om, jer vrijednost popravke vozila od 28.292,72 KM sa PDV-om premašuje procijenjenu vrijednost totalne štete, pa popravak vozila nije ekonomski opravdan.

Kod takvih činjeničnih utvrđenja, prvostepeni sud je ocijenio da nema doprinosa vozača nastanku štete, jer vozač nije imala upozorenje o prekidu puta, radovima na putu i slično, kako bi brzinu svog kretanja prilagodila stanju na kolovozu, a kretala se dozvoljenom brzinom ispod 80 km/h, a potom je primjenom odredbi članova 15a stavovi (2) i (3), 17, 18, i 25. stav (1) tačka 8) Zakona o putevima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine - prečišćeni tekst („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 22/18 - u daljem tekstu Zakon o putevima) i člana 8. stav (1) Pravilnika o saobraćajnim znakovima i signalizaciji na putevima, načinu obilježavanja radova i prepreka na putevima i znakovima koje učesnicima u saobraćaju daje ovlašćena osoba („Službeni list Bosne i Hercegovine“, broj 16/07), zaključio da je izgradnja, rekonstrukcija i razvoj javnih i dijela nekategorisanih puteva, kao i tehnička regulacija saobraćaja u nadležnosti Odjeljenja za javne poslove Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu Odjeljenje za javne poslove), da Skupština Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu Skupština) izgradnju i rekonstrukciju javnih puteva može odlukom povjeriti tuženom i da tužilac nije dokazala da je rekonstrukcija predmetne dionice puta odlukom Skupštine povjerena tuženom, te je ocijenio da tuženi nije pasivno legitimisan kada su u pitanju radovi na rekonstrukciji puta i da iz tog razloga on nije odgovoran da tužiocu nadoknadi traženu štetu, radi čega je odlučio kao u stavu prvom izreke prvostepene presude.

Primjenom odredbi članova 120. i 121. Zakona o parničnom postupku, u vezi sa Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad advokata Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 22/04 i 24/04), prvostepeni sud je stavom drugim izreke pobijane presude obavezao tužioca da tuženom nadoknadi prouzrokovane troškove parničnog postupka, dok je smatrajući da Zakon o parničnom postupku ne sadrži odredbe kojim bi suprotnoj stranci koja je izgubila parnicu naložio da umješaću naknadi troškove parničnog postupka, donio odluku kao u stavu trećem izreke.

Kada obrazlaže žalbene razloge zbog kojih pobija prvostepenu presudu tužilac u žalbi navodi da je prvostepeni sud povrijedio odredbu člana 8. Zakona o parničnom postupku jer je tokom prvostepenog postupka nesporno dokazano da je do slijetanja vozila došlo iz razloga što radovi koji su se izvodili na predmetnoj dionici puta nisu bili nagoviješteni bilo kakvom signalizacijom vozačima koju tu prolaze. Pozivajući se na odredbe članova 25. stav (1) tačka 8), 25.a stav (1), 52. i 54. stav (2) Zakona o putevima ističe da je ispravno označila tuženog kao

odgovorno lice za postavljanje saobraćajne signalizacije na mjestu predmetne saobraćajne nezgode, odnosno da je nepravilan zaključak prvostepenog suda da Skupština izgradnju i rekonstrukciju puta nije povjerila tuženom i da stoga tuženi nije pasivno legitimisan, jer Zakon o putevima razdvaja djelatnosti izgradnje i rekonstrukcije puta sa postavljanjem saobraćajne signalizacije i iz navedenih odredbi proizilazi da je tuženi obavezan za održavanje i zaštitu svih puteva u Distriktu, što podrazumijeva i postavljanje, zamjenu i popravku saobraćajnih znakova i saobraćajne signalizacije na istim, da je obavezan da omogući nesmetano i bezbjedno odvijanje saobraćaja i da je dužan da nadoknadi štetu licima koja istu pretrpe uslijed neizvršavanja neke od Zakonom predviđenih obaveza. Žalbom tužilac ukazuje i da prvostepeni sud paušalno navodi da iz odredbi „Pravilnika o saobraćajnim znakovima i signalizaciji na putevima“ proizilazi da u slučaju potrebe za postavljanjem nove saobraćajne signalizacije Odjeljenje za javne poslove Vlade ima obavezu sačinjavanja projekta tehničke regulacije saobraćaja, jer taj navod nema osnova ni u jednom zakonskom propisu iz razloga što u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine nikada nije donesen takav Pravilnik, a u članu 8. Pravilnika na nivou Bosne i Hercegovine stoji da se „saobraćajni znakovi, signalizacija i oprema na cestama postavljaju na osnovu saobraćajnog projekta“, dakle, ne na osnovu projekta tehničke regulacije, a u istom ne stoji ko je u obavezi da takav projekat sačini, te pobija i navod prvostepenog suda da Odjeljenje za javne poslove ima obavezu propisivanja vertikalne i horizontalne saobraćajne signalizacije na osnovu usvojenih projekata tehničke regulacije istog Odjeljenja, uz pribavljeno mišljenje Policije Distrikta, jer se prvostepeni sud pozvao na odredbe članova 17. i 18. Zakona o putevima, a tužilac smatra da tekst takvog sadržaja ne postoji ni u jednom članu Zakona o putevima, niti u bilo kom drugom propisu i da se navedeni članovi ne odnose na postavljanje signalizacije, niti Policija Distrikta daje bilo kakvo mišljenje, sem saglasnosti u slučaju zabrane saobraćaja.

Po ocjeni ovog suda, tužilac žalbom nije dovela u pitanje pravilnost i zakonitost pobijanog dijela prvostepene presude.

Naime, u dijelu II. Zakona o putevima normirano je pitanje izgradnje i rekonstrukcije puteva, i to na način da je odredbom člana 15. propisano da se pod izgradnjom puteva, u smislu ovog zakona, podrazumijeva izgradnja puteva po novoj trasi (stav 1), a pod rekonstrukcijom puteva podrazumijevaju radovi na dijelu postojećeg puta kojim se mijenjaju njegove osnovne karakteristike, a u cilju povećanja kapaciteta puta ili nivoa usluga (stav 2), dok je odredbom člana 15a istog Zakona propisano da je izgradnja, rekonstrukcija i razvoj javnih i dijela nekategorisanih puteva, kao i tehnička regulacija saobraćaja u nadležnosti Odjeljenja za javne poslove (stav 1), da Skupština Brčko distrikta Bosne i Hercegovine može izgradnju i rekonstrukciju javnih puteva odlukom povjeriti Javnom preduzeću „Putevi Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt Bosne i Hercegovine (stav 2) i da se u slučaju iz stava (2) odredbe ovog zakona koje su vezane za izgradnju i rekonstrukciju puteva primjenjuju i na navedeno Javno preduzeće (stav 3).

S druge strane, u dijelu III. ovog Zakona normirano je pitanje održavanja puteva i to na način da je odredbom člana 25. stav (1) propisano da održavanje puta obuhvata izvođenje radova kojim se osigurava nesmetan i siguran saobraćaj i čuva upotrebna i realna vrijednost puta, a u koje, između ostalih, spada i

postavljanje, popravka i zamjena nedostajućih i uništenih, odnosno oštećenih saobraćajnih znakova i svjetlosne saobraćajne signalizacije (tačka 8), dok je odredbom člana 25a propisano da javno preduzeće obavlja djelatnost održavanja i zaštite dijela magistralnih i svih regionalnih puteva, na osnovu sporazuma s entitetima Bosne i Hercegovine i lokalnih puteva, ulica u naselju i gradu B. i dijela nekategorisanih puteva.

Dalje, odredbom člana 50. istog Zakona, koja je sistematizovana u dijelu V, koji normira upravljanje putevima na području Brčko distrikta Bosne i Hercegovine propisano je da upravljanje u smislu ovog zakona obuhvata: planiranje, vršenje investitorske funkcije, ustupanje radova, organizovanje i obavljanje stručnih poslova, organizovanje stručnog nadzora, organizovanje i kontrolu naplate naknada za upotrebu puta, izdavanje saglasnosti i dozvola, tehničku regulaciju saobraćaja i vođenje evidencije o putevima (stav 1), da je upravljanje u okviru djelatnosti izgradnje i rekonstrukcije puteva u nadležnosti Odjeljenja za javne poslove (stav 2) i da je upravljanje u okviru djelatnosti održavanja i zaštite puteva djelatnost Javnog preduzeća (stav 3), odredbom člana 51. da se izgradnja i rekonstrukcija puteva vrši na osnovu dugoročnog, srednjoročnog i godišnjeg finansijskog plana koji donosi Vlada na prijedlog Odjeljenja za javne poslove, odredbom člana 52. da je javno preduzeće dužno da, u skladu sa godišnjim planom održavanja i zaštite i osiguranim finansijskim sredstvima za održavanje i zaštitu puteva, osigura trajno i kvalitetno održavanje i zaštitu puteva i nesmetano odvijanje saobraćaja na njima, a odredbom člana 54. da Odjeljenje za javne poslove ili Javno preduzeće odgovara za štetu koja nastane korisnicima puteva koji postupaju u skladu s propisima o bezbjednosti saobraćaja na putevima, ako je šteta nastala zbog propuštanja blagovremenog izvršavanja pojedinih potrebnih radova i preduzimanja odgovarajućih mjera na izgradnji, rekonstrukciji, održavanju i zaštiti puteva (stav 2), te da Odjeljenje za javne poslove ili javno preduzeće ima pravo na nadoknadu sredstava isplaćenih za štetu od izvođača radova, ako je šteta nastala usljed neizvršavanja, odnosno nekvalitetnog, nestručnog i neblagovremenog izvršavanja radova (stav 3).

Iz gore citiranih zakonskih odredbi slijedi da je zakonodavac postavio jasnu distinkciju između djelatnosti izgradnje i rekonstrukcije puteva koje su u osnovi u nadležnosti Odjeljenja za javne poslove (osim ako nisu odlukom Skupštine povjerene javnom preduzeću) i djelatnosti održavanja puteva koja je u nadležnosti javnog preduzeća, odnosno tuženog, a što svakako obuhvata i odgovornost za štetu prouzrokovanu trećim licima, u konkretnom slučaju tužiocu.

Polazeći od pravilno, od strane prvostepenog suda, utvrđene činjenice, koja se žalbom tužioca i ne dovodi u pitanje, da se u konkretnom slučaju radi o djelatnosti rekonstrukcije puta, ispravan je rezon prvostepenog suda da odgovornost za prouzrokovanu štetu ne leži na tuženom, već na Odjeljenju za javne poslove, odnosno na Brčko distriktu Bosne i Hercegovine.

Dakle, po ocjeni ovog suda, tuženi nije bio dužan da osigura nesmetan i siguran saobraćaj na mjestu saobraćajne nezgode u momentu kada se ista dogodila, jer se u ovom predmetu, suprotno navodima žalbe, ne radi o djelatnosti održavanja puta (koja obuhvata izvođenje radova kojim se osigurava nesmetan i

siguran saobraćaj i čuva upotrebna i realna vrijednost puta, odnosno kojom se put održava u postojećem stanju i ne mijenjaju se njegove osnovne karakteristike), pa isti nije ni odgovoran da tužiocu nadoknadi predmetnu štetu, budući da šteta nije nastala zbog propuštanja blagovremenog izvršavanja potrebnih radova i preduzimanja odgovarajućih mjera na održavanju puta.

Kod izloženog, kako je prvostepeni sud na utvrđeno činjenično stanje pravilno primijenio materijalno pravo u skladu sa gore obrazloženim, radi čega se svi navodi tužioca istaknuti u žalbi pokazuju neosnovanim, a da pri tome nije počinio one procesne povrede na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, valjalo je primjenom odredbe člana 346. Zakona o parničnom postupku odlučiti kao u stavu prvom izreke ove presude.

Zahtjev tuženog za naknadu troškova žalbenog postupka na ime sastava odgovora na žalbu, primjenom odredbe člana 131. a u vezi sa odredbom člana 121. Zakona o parničnom postupku, je odbijen stavom drugim izreke ove presude, budući da odgovor na žalbu, pa samim tim i trošak koji je prouzrokovao, nije bio nužan za zaštitu prava tuženog u ovoj parnici.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Šejla Drpljanin